

RECORD NECROLÒGIC DE JOAQUIM BECH DE CAREDA I CASADEVALL

Distingit President de la Reial Acadèmia, senyor Jordi Bonet i Armengol, distingits acadèmics, benvolgut Joan Armangué, batlle de la ciutat, senyores i senyors:

Avui és un dia important per a Figueres, atès que en aquest acte s'honoraren conciutadans nostres amb el títol que els membres de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi atorgaran als qui han destacat per la seva rellevant trajectòria en el camp que cultiven amb autèntic esperit vocacional.

En primer lloc m'és grat manifestar que agraeixo als representants de l'Acadèmia que m'hagin encomanat fer-vos memòria de Joaquim Bech de Careda, traspasat el 14 d'octubre de l'any 1999. Ho agraeixo no solament perquè el coneixia des de l'adolescència, sinó perquè puc parlar-ne bevent en la pròpia subjectivitat.

Joaquim Bech de Careda i Casadevall era un propietari rural sense cap de les constants que solen tenir els hereus de les pairalies del país. Potser l'única que podria ser destacada és la d'estimar la terra. Sempre va ser-hi fidel. En va tenir cura, la va fer rendir i millorar, sobretot en l'aspecte forestal que a Agullana, envoltada de sures i tan lligada a la indústria del suro, és bàsicament el que distingeix.

Llincenciat en Dret, exercí per poc temps perquè la guerra incivil del 1936 va impedir que pogués continuar. Un cop acabada, el deure de tornar a arrencar del no res la propietat no li va permetre reprendre la carrera.

Home de vasta cultura, amb la curiositat prou alertada per tot el que significués ampliar-la, viure-la i sostenir-la, en va seguir el joc i el ritme amb l'interès habitual. Ho va fer amb la independència que el caracteritzava, amb criteri segur i un sentit crític que li feia matisar, ironitzar i expressar-se a través de totes les experiències viscudes. Dibuixar fou el seu violí d'ingrés. Ho feia per gust, per esbargir cabòries, pel plaer de retenir el que l'atreia. Coneixia tan bé l'Empordà! L'havia recorregut tan sovint, que els paisatges oferts per la naturalesa, fossin muntanyencs o mariners, eren captats amb gràcia pel llapis que manejava amb la precisió, l'elegància i el capteniment més acurat. No es estrany que Josep Pla, després de veure alguns

dibuixos del que pensava exposar li preguntés: «Què n'espera vostè d'aquesta exposició?»

Bech de Careda li va respondre: «Res absolutament. Un dia quan el capità Moore em burxava perquè la fes, em va dir aquestes paraules: "Si no venem res, l'endemà vostè i jo continuarem menjant com sempre." La frase em va semblar equànime».

Pla afegeix: «Sempre el trobo igual: impàvid, objectiu, antigenial, amb una tendència constant per les coses jurídiques i legals, observador, discretíssim, distingit, absolutament normal. En la relació superficial i exterior és tot el contrari dels artistes que trobem constantment, i, tanmateix d'artista, ho és potser com ningú, però sense demostrar-ho, sense escarafalls grotescos i delirants.»

Penso que Josep Pla admirava la seva manca de protagonisme, la independència de criteri, la conversa allunyada de qualsevol banalitat.

El cert és que l'obra afinada que va dur a terme, un dibuixos transcendits per la bellesa de la simplicitat, va ser detectada, avaluada, pels que formen part de la Reial Acadèmia Catalana de Sant Jordi, que el dia 16 de desembre de l'any 1987, el nomenaren Acadèmic Corresponent, lliurant-li el diploma i l'ensenya que l'acreditava com a tal.

Heus ací perquè avui els que la representen han volgut fer memòria d'aquest il·lustre empordanès que va plasmar les soques fermes i rugoses dels suros, així com les siluetes de les Salines i de l'Albera, espones dels pobles que li oferien la verticalitat dels cloquers, l'ambostada de cases que els identifiquen i també les pirals solitàries que donen sentit i relleu al propi entorn.

Nosaltres el recordem molt especialment dins la que posseïa a Agullana, decorada amb grans teles fetes a la sanguina, on les suredes, els camins, els camps i els olivers, o els marges on s'aferren les atzavares donen la mesura exacte dels nostres terraprims.

Asseguts a l'ombra del jardí algun any havíem celebrat la diada del seu sant que s'escau el 16 d'agost i fruíem d'una conversa sempre fruitosa i enriquidora. El seu record perdurarà mentre tinguem vida els que l'hem conegut i admirat. Tant de bo no l'oblidin tampoc, Figueres, Agullana i l'Empordà, tres cares d'una mateixa moneda. La moneda que ens destria el perfil i l'ànima de Joaquim Bech de Careda i Casadevall que avui es fa present entre nosaltres.

MONTSERRAT VAYREDA